עירין קדישין — כי תבוא

והיה כי תבוא אל הארץ וגו' ולקחת מראשית כל פרי האדמה. פירוש רש"י מראשית ולא כל ראשית. הנה כתוב (משלי ט) חצבה עמודיה שבעה, זהו השבע מדות כמו שאמר דוד המלך ע"ה (דבה"י א' כט) לך ה' הגדולה וגו' וזהו ז' ימי הבנין כי כל הז' מדות צריכים להעלותן למקורם. היינו המדות הנכללים בחסד היינו מדת אהבה שלא יהיה רק להשי"ת וכן מדת גבורה היא היראה שאם יבוא לאדם ח"ו יראה חיצונית צריך לדחות זה היראה מפני יראת ה' כי הוא השליט בעולמו ולית אתר פנוי מיניה. וכן מדת התפארת שהיא התפארות שאם יפול לאדם איזה גדלות ח"ו יחשוב שהגבורות אינו שייך רק להקב"ה. וכן מדת הנצחון ושאר מדות וזה ענין הביכורים שהיו מז' המינין נגד שבעת ימי הבנין, אשר תביא מארצך שצריך להביא כל הדברים הגשמיים משבע המדות לפני ה' אלהים וזהו ראשית בכורי אדמתך וגו'. הנה כתוב (בראשית א) בראשית ברא אלהים ותרגומו בחכמתה ברא כי ראשית נקרא חכמה שצריך להקדים יראה לחכמה כדכתיב (תהלים קיא) ראשית חכמה וגו' ובאם לאו נקרא חכמתו מרובה ממעשיו, ויראה הוא השער לחכמה כדכתיב (שם קטו) זה השער לה' צדיקים יבואו בו. וזה וזאת מתחברין כחדא כדאיתא בזוה"ק בזאת יבא אהרן וגו' הוא מדת יראה. ע"כ אני אומר שאם האדם אין לו אמונה ויראת שמים אף שהיא לומד ומתפלל וחושב בדעתו שהוא עושה רצון הבורא ב"ה אינו רק ההיפך ובזה הלשון אמר עס איז איין אפ גיפירטי זאך. ולזה פי' רש"י מראשית ולא כל ראשית כי ראשית נקרא חכמה כנ"ל רק שצריך להקדים היראה לבל יהיה ח"ו חכמתו מרובה ממעשיו. וזהו ג"כ ענין תשובה שצריך להשיב כל המדות להקב"ה. וזהו הענין מה שאמרו בגמרא במקום שבעלי תשובה עומדין אין צדיקים גמורים יכולים לעמוד ולכאורה היא לפלא צדיק שלא טעם טעם חטא יהיה במדרגה קטנה מבעל תשובה שעשה עבירות מקודם. רק הענין שיש ביטול דינים והמתקות דינים כי ביטול דינים במה שהחוטא משליך הרע שלו ומבטל אותן ומתחיל להטיב דרכו זה נקרא ביטול דינים וזה נקרא צדיק גמור. והראיה מהגמ' המקדש את אשה ע"מ שאני צדיק גמור ונמצא רשע הרי זו מקודשת שמא עשה תשובה וממילא מובן שהעושה תשובה ועוזב דרכיו הרעים זהו נקרא צדיק גמור אך המתקת הדינים נקרא בעל תשובה היינו תשוב ה', כי המתקות הדינים היא שמעלה הכל להבורא ב"ה כי בכל הדברים מעורב טוב ברע והאדם העושה להעלות כל הניצוצות לה' ממילא יפול הרע. וזהו המתקה אם זה הוא רק בדברים המותרים כמאמר חכמז"ל קדש עצמך במותר לך הגם שיש בדברים האסורים ג"כ חיות הבורא כדכתיב (נחמיה ט) ואתם מחיה את כולם, אך שהבורא ב"ה הבין ויודע שמדברים האסורים הרע גובר למאוד וא"א להעלות הטוב הנמצא ד שמה ויכול ח"ו להשאר שם לכן אשר הדברים הללו, ולזה אני אומר היום קודם ר"ה צריך לעשות תשובה היינו תשוב ה' בכל דבר שעושה במאכל ובמשתה ובשאר דברים שלא יהיה רק בשביל הבורא ב"ה וזה בכל דרכיך דעהו. אך זה היה

בצדיקים הקודמים אך עכשיו לא די שבדברים הגשמיים אינם מכוונים למלאות רצון הבורא ב"ה, אלא אף בתורה ותפלה ג"כ אין כוונתם להבורא ב"ה:

סליק